

LUNDS
UNIVERSITET

Språk- och litteraturcentrum

Filmvetenskap

FIVA01 Filmvetenskap grund- och fortsättningskurs, 60 högskolepoäng Studiebeskrivning

Kursen består av följande delkurser, *Filmens estetik*, *Den tidiga filmen*, *Filmens guldålder*, *Digitalålderns bilder*, *Filmteori*, *Film, identitet och samhälle*, *Svensk film: stat, offentlighet och produktion* samt *Bortom horisonten: filmen i syd och väst* vilka beskrivs nedan. De mål som anges för varje delkurs svarar mot de lärandemål som finns angivna i kursplanen. De får vart och ett anses som de primära för den enstaka delkursen men i många fall överlappar de varandra så att ett lärandemål uppnås på flera delkurser.

Delkurs 1: Filmens estetik, 7, 5 högskolepoäng

Mål

Efter avslutad delkurs ska den studerande:

- kunna uppvisa kännedom om grundläggande filmvetenskaplig och filmanalytisk terminologi
- kunna göra grundläggande estetiska analyser kopplade till begrepp som stil och form
- kunna visa insikt i filmvetenskapens tillämpningsområden och se dess samhälleliga sammanhang
- kunna redovisa baskunskaper om filmen som konstnärligt medium och samhälleligt fenomen

Hur målen uppnås

Första terminen börjar med delkursen *Filmens estetik* där grundläggande filmanalytiska begrepp presenteras och tillämpas på filmer spridda över tid och genrer. De studerande tränas i filmanalys på olika nivåer, från stil- och genrediskussioner till frågor om berättarperspektiv och tematik. Kunskapen som inhämtas genom **praktiska analysövningar** – såväl lärarledda som i minde grupper – och genom inläsning av **kurslitteraturen** ligger sedan till grund för arbetet i samtliga delkurser. I denna första delkurs ges också undervisning i informationssökning. Undervisningen är upplagd som

föreläsningar, seminarier, samt basgruppsarbeten där analytiska moment som anknyter till de kontinuerliga **filmvisningarna** tränas och diskuteras. **Examinationen** består av en individuellt utförd filmanalys där de olika begreppen och perspektiven ska tillämpas och där den generella vetenskapliga skrivfärdigheten grundläggs för att utvecklas i de efterföljande kurserna.

Delkurserna 2 – 4: Den tidiga filmen, Filmens guldålder, Digitalålderns bilder, samtliga 7,5 högskolepoäng vardera.

Mål

Efter avslutade delkurser ska den studerande:

- grundläggande kunna redogöra för filmens historiska villkor
- kunna analysera filmens förhållande till olika samhälleliga och kulturella processer
- kunna uppvisa goda kunskaper om filmens, televisionens och digitala mediers industriella, konstnärliga och samhälleliga villkor
- på en elementär nivå kunna samla in och värdera filmhistoriska data

Hur målen uppnås

De följande tre delkurserna under första terminen är av historisk karaktär. *Den tidiga filmen*, *Filmens guldålder* och *Digitalålderns bilder* bygger successivt upp ett historiskt referensmaterial för de studerande, samtidigt som där tecknas de centrala utvecklingslinjerna i filmteori, filmkritik och allmän filmkultur. *Den tidiga filmen* följer filmen från slutet av 1800-talet till ljudfilmens genombrott kring 1930, medan *Filmens guldålder* hanterar Hollywood-systemets filmkultur och de viktiga europeiska filmkulturerna. *Digitalålderns bilder* öppnar för perspektiv på utvecklingen inom television, video och digitala medier, samtidigt som den traditionella biograffilmens senaste historia skisseras. Ett centralt inslag för att uppnå lärandemålen – vid sidan av inläsning och lektioner – är de kontinuerliga filmvisningarna som är ämnets ryggrad. Där får de studerande ingående bekantskap med **stildrag, epoker och genrer** vilka sedan sätts i samhälleliga och kulturella sammanhang. Filmerna analyseras och diskuteras såväl i helgrupp som i mindre grupper. Gruppdiskussionerna utvecklar den muntliga färdigheten och bidrar till medvetenhet om analysens förutsättningar. **Examinationerna** görs i form av hemtentamina där tematiska, estetiska och till viss del produktionsmässiga frågor ska ges **fördjupning** genom eget arbete med källor och den aktuella kurslitteraturen. Vidare utvecklar examinationerna den vetenskapliga och allmänna skrivfärdigheten.

Delkurs 5: Filmteori, 7, 5 högskolepoäng

Mål

- kunna ta ställning till olika filmvetenskapliga perspektiv och deras relevans för en specifik forskningsuppgift
- uppvisa grundläggande förmåga att presentera filmvetenskapliga resultat
- nå en fördjupad kännedom om grundläggande filmvetenskaplig och filmanalytisk terminologi

Hur målen uppnås

Andra terminen inleds med delkursen *Filmteori* som presenterar de viktigaste idéströmningarna inom filmteori och filmanalys, från montage-teori till Cultural Studies och Queer-teori. Här ges de studerande själva möjlighet att analysera filmer, och att anlägga ett kritiskt och teoretiskt perspektiv på den västerländska filmhistorien och framväxten av teoretiska skolbildningar. Undervisningen förmedlas i form av föreläsningar, gruppdiskussioner och seminariediskussioner, vilka strävar efter att klargöra och strukturera lärandemålen. **Examinationen** består av flera uppgifter som successivt bygger upp förtrogenheten med de analytiska verktygen. I en paruppgift presenterar de studerande skriftligt och muntligt några generella filmteoretiska frågeställningar, och i en individuell skriftlig hemuppgift fördjupar de sig i en enskild film eller en grupp filmer som underkastas analyser utifrån valda teoretiska perspektiv. I examinationen tränas såväl samarbete som muntlig och skriftlig framställning av filmvetenskapliga resultat. Den första terminens analytiska begreppsapparat och historiska kunskap kommer här till fortsatt konkret användning.

Delkurs 6: Film, identitet och samhälle, 7, 5 högskolepoäng

Mål

- visa förmåga att göra vissa filmvetenskapliga och filmanalytiska bedömningar med hänsyn till relevanta vetenskapliga, samhällseliga och etiska aspekter
- visa vidareutvecklad förmåga att kontextualisera filmen och medierna i samhället
- kunna kritiskt granska texter ur skilda teoretiska perspektiv

Hur målen uppnås

Film, identitet och samhälle bygger vidare på förra delkursen och har en teoretisk prägel, men handlar framför allt om att undersöka dagens film- och mediekultur och förstå centrala kulturteoretiska begrepp. Här diskuteras till exempel **identitet** och **ideologi** där framför allt frågeställningar om **genus**, **klass** och **etnicitet** står i centrum. Studenterna tar genom kurslitteratur och lektioner del av skilda perspektiv samt tränas att själva studera ideologiska komplex och därmed tillämpa analytiska och teoretiska kunskaper de inhämtat i tidigare kurser, men nu inriktat mot specifika ämnesinnehåll och specifika filmexempel. **Examinationen** är skriftlig och ger förnyad och fördjupad träning i att hantera film ur kulturella och samhällseliga perspektiv.

Delkurs 7: Svensk film: stat, offentlighet och produktion

Mål

- kunna visa insikt i filmens produktions- och distributionsvillkor
- kunna visa insikt i filmens industriella och samhälleliga villkor
- kunna tillämpa och filmvetenskaplig terminologi
- förhålla sig till olika framställningsformer inom offentligheten

Hur målen uppnås

Delkursen *Svensk film: stat, offentlighet och produktion* ger dels en fördjupad kunskap om den svenska filmen, dels mer principiella kunskaper om filmen som **offentlighet** och **filmbranschens villkor**. Här studeras till exempel filmpolitik, filmcensur, filmkritik, vilket allt leder till insikter om filmens funktioner i samhället och dess relation till andra kulturyttringar.

Examinationen gör som en skriftlig uppgift med möjligheter att specialisera sig på olika delar av filmbransch och filmkultur, där kopplingen till de filmrelaterade professionerna kan understrykas.

Delkurs 8: Bortom horisonten: filmen i syd och väst, 7, 5 högskolepoäng

Mål

- kunna visa grundläggande kunskaper om och förståelse för andra kulturers filmberättande
- visa fördjupad insikt i filmens relation till kulturella och ideologiska värderingar
- kunna redogöra för filmens globala villkor
- uppvisa färdigheter i att sammanställa och analysera filmhistoriska data

Hur målen uppnås

Terminen avslutas med delkursen *Bortom horisonten: filmen i syd och väst* som dels syftar till att kritiskt granska kanonbildningen inom den västerländska filmhistorien och komplettera den med filmer från andra filmkulturer, dels är tänkt som den kurs där de studerandes olika generella och specifika färdigheter tas i bruk och provas i en avslutande undersökning. Genom filmvisningar, föreläsningar och tematiskt orienterade **seminarier**, särskilt med hänseende på transnationella filmproblem, bekantar sig de studerande med skilda filmkulturella uttryck. **Examinationen** består av parvist skrivna fördjupningsuppsatser som presenteras och försvaras vid ett slutseminarium; här går då den ackumulerade filmkännedomen hand i hand med den stegrade förmågan att inte bara tillgodogöra sig resultat utan också presentera dem för andra, såväl muntligt som skriftligt.

Kompletterande kunskaper

Utbildningen genererar vidare generella kompetenser som inte låter sig sorteras in under det ämnesspecifika. Det handlar om:

- förmågan att arbeta självständigt och ha insikt i det självständiga arbetets karaktär
- förmågan att kunna samarbeta och tillsammans med andra generera kunskap
- förmågan att uppvisa och hantera en generell kulturell förståelse
- förmågan att kunna relatera den egna kulturen till andra kulturer
- förmågan att tillgodogöra sig och överblicka kunskapsstoff och ur stora textmassor strukturera och lyfta fram de väsentliga delarna
- förmågan att analysera och kritiskt granska texter och kulturella sammanhang
- förmågan att skriva en korrekt och tydlig vetenskaplig prosa och kunna tillämpa formalia
- förmågan att förhålla sig till kulturella sammanhang och texter som kan ha perspektiv som vitt skiljer sig från varandra
- förmågan att förstå och kunna såväl diskutera som tillämpa humanioras kunskaper i ett vidare samhällsligt sammanhang
- förmågan att värdera sina egna insatser såväl som andras och att se de etiska och vetenskapliga implikationerna av de val som träffas